

KRITIKA

Uspavala v jastogovi juhi

GLEDALIŠČE

Marius von Mayenburg: Kos plastike.

Režija Primož Ekart.

Mestno gledališče ljubljansko.

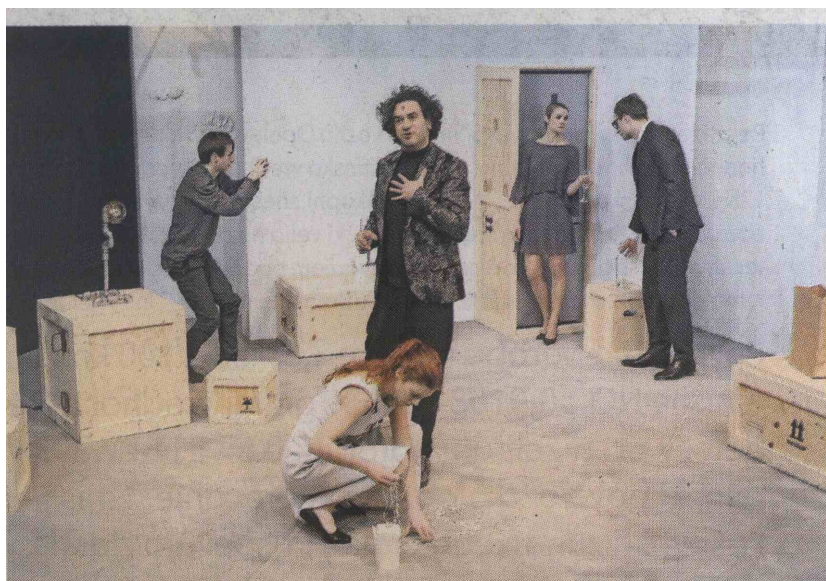
Gregor Butala

Dela sodobnega nemškega dramatika Mariusa von Mayenburga na naših odrih niso neznanka; prav pred kratkim so v Slovenskem stalnem gledališču Trst uprizorili grotesko *Pes, noč in nož*, zdaj pa je na Mali sceni Mestnega gledališča ljubljanskega premiero doživelo še njegovo najnovejše besedilo, *Kos plastike* v prevodu Milana Štefeta in režiji Primoža Ekarta, kar je že tretja postavitev avtorjevih dram v tej hiši. Mayenburg se tudi tokrat – podobno kot v *Ognjenem obrazu* ali *Grdobi* – osredotoči na diagnosticiranje posamičnih simptomov izpraznjenosti današnje družbe, vendar vanje ne vstopa pregloboko; natančneje, njegova spretna, ekonomična pisava se nekaterih nevrvalgičnih točk sodobnosti dotakne ravno do tiste mere, ki ne pusti izrazitejšega grenkega priokusa, ampak gledalcu omogoči prijetno preživet večer v gledališču.

Tokratna Mayenburgova »socialna plastika« (če si izposodim kar izraz iz drame) predstavi udobno situirano berlinsko družino s polikano fasado in vsemi ustreznimi označevalci »kul« življenjskega sloga, kjer za navidezno uspešnostjo vladajo medsebojna odtujenost, raznovrstne osebne stiske in (ne)prikrita nestrpnost vseh vrst; dogajanje posoli še s socialno tematiko, identitetnimi vprašanji in »kritiko« (sodobne) umetnosti ter njenega statusa v potrošniški kulturi. Neodločni zdravnik Michael (Gregor Gruden odmerjeno stopnjuje njegovo notranjo razsutost) in nerealizirana umetnica

Ulrike (Iva Krajnc vešče shematizira čustveno zmrzal, ujeto v normative malomeščanske pravšnjosti) sta zakonca zgodnjih srednjih let, ki med tihim brodenjem po neuresničenih ambicijah vse bolj klecata pred izzivi okolja, pri tem pa ne najdetata časa in volje za »banalnosti«, kot so gospodinjska opravila ali ukvarjanje z najstniškim sinom Vincentom, ki svojo prezrtost in intimne zagate kompenzira z obsesivnim snemanjem dogajanja v stanovanju (odmaknjenost čustvenega podhranjenca zavzeto lovi Rok Prašnikar). Zato si omislita gospodinjsko pomočnico, ki se iz čistilke postopoma prelevi tudi v nadomestnega starša, neprostoovoljno zaupnico obeh zakoncev in celo muzo ženinega šefa, nastopaškega umetnika Haulupe (v liku, nihajočim med zagrenjeno nesramnostjo in lucidnim cinizmom, ki ga je nemara možno razumeti tudi kot nekakšen avtorjev glas oziroma komentar, se – zlasti v »performativnih« apartejih – interpretativno razmahne Gašper Tič).

Ekartova režija nevsiljivo sledi koordinatam, ki jih nastavlja besedilo (za dramaturgijo je poskrbela Ira Ratej), in jih v navezi z dovolj zanesljivimi igralškimi kreacijami oblikuje v tekočo, dinamično uprizoritev; smiselne poudarke dodajata kostumografija Belinde Radulović in scenografija Damirja Leventiča, sestavljena iz zabojev, ki lepo nakažejo režo med svetovljanskim bliščem ter duhovno revščino. Kot celota pa se predstava zgošča v osebi zagonetne, v danem hierarhičnem ustroju zgolj na objekt (četudi fascinacije) reducirane Jessice, ki sicer »med delom ne misli«, a se prav v tej trpni korektnosti vzpostavlja kot nekakšen fantazmatski zaslon za izgubljenec v svoji okolici; Tina Potočnik jo oblikuje v pretanjenih prehodih med ravnodušno otopelostjo in hipnimi presevki njene »resničnega« jaza, pri tem pa več kot v kratkih, redko posejanih replikah (ki jih pogosto niti ne more dokončati) pove z gesto, dvoumnimi pogledi in pri-tajeno mimiko. x

Kos plastike sodobnega nemškega dramatika Mariusa von Mayenburga je že tretje avtorjevo besedilo, postavljeno na oder MGL – tokrat v režiji Primoža Ekarta. Peter Uhan